

BÉTSI MAGYAR KURIR.

és

SOKFÉLE, TOLDALÉKÜL.

Nr.

Indult: Pénteken, Május' 17-dikén, 1855.

40.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Moniteur) Május 1-én Ő Felsége, neve napját innepelvén, a' Diplomaticus tagokat elfogadta, melly alkalommal Gróf Pozzo di Borgo ekképpen szállott a' Királyhoz: „Sire! A' Diplomaticus tagoknak szerentséjek van Felségednek, hódolásokat, 's forró kívánságokat kinyilatkoztatni. Ohajtják, i. hogy tartsa meg az Isten Felségedet 's familiáját Frantzia Országnak javára. — A' mult évben Európa nagy veszedelmektől fenyegettetett. De az Isteni gondviselés megváltoztatá Európának kétséges állapotját, Monarchai okosságok pedig meg mentette azoktól, kiktől félnie lehetett, és azon okok, mellyek eddig a' békességet fenntartották, ezután is óltalmazni fogják. Ez a' Kormánynak első kötelessége, és az Országnak is erre van leginkább szüksége.“ — Erre így felelt a' Király: „Nagyon megindított az Urak ebbeli kívánságok; az Urakkal együtt el ősmérem az Isteni gondviselésnek nagy kegyelmét, melly megmentette Európát a' pusztító 's kegyetlen tsapástól. Én is nem kevésbé betsülöm a' békességet, mellynek fenntartását méltán teszik az Urak a' Kormány első kötelességévé. — Erős bizodalمام vagyom, hogy ezen kötelességnek és szükségnek érzése, a' Monarchák böltsességek által támogatván, nekünk a' békességet biztosítani, 's az emberiséget abban, sok években keresztül részesíteni fogja.

(Precurseur de Lyon) Lyonban különös és nevezetes dolgok történnek; két napja már, hogy városunkban egy ősméretlen tsoport tsavarog, republicanus dallokat harsogtatván. A' város Mairje azonnal megtiltván ezen zabolátlan dallokat, ez által még inkább okot szolgáltatott a' nyughatatlanságokra. — Mert alig ragasztattak ki az említett tiltó hirdetmények, azonnal egy nagy tsoport gyülekezetta a' Caestlin piatzra, otsmány, 's illetlen dallokat morogván magokban. A' Courier de Lyon nagyon megvető kifejezésekkel közöl egy felszóllítást, melly néki nevelésesnek 's bárdolatlanoknak tetszik. A' közlő azomban szerentsétlenségére, olyan személynek ősmertetik, ki a' Novemberi történetben különösen bélévén zavarva, egy vendégségből mindennek szemeláttára kivettetett. — A' tsoport folyvást alkalmatlankodván, a' strázsa a' piatzra állott ki, mellyre mindenki széjjeloszlott. Erre a' dallosok a' Terraux piatzán próbálták szerentséjeket, de siker nélkül. — Ugyan azon nap estve katonaság járkált a' városon végig, a' mi nagy nyughatatlanságokra szolgáltatott okot. Mert a' kívánsi nép ismét ez útszákon termett, 's tele torokkal kiabálta: „Le Lajos Fileppel! Eljen a' Republica!“ A' piatzokra néhány osztály felfegyverkezett katonaság állítatott ki, azért is továbbbi rendtelenségek nem történhetvén, a' dallosok eloszlásokkal mindennek vé-

ge lett, és a' Celestin nevű piatzon azon este tsendesség uralkodott. A' lármát indítók alkalmasint perbe fognak idéztetni.

Mende városában egy néhány Sz. Simonisták megérkezésekkel nyughatatlanságok történtek; a' sokaság megakarván támadni a' Sectirereket, fegyveres erőnek kelle a' megtámadókat széllyel verni.

(Moniteur) Varennes Ur, a' Frantzia Követségénél első Titoknok Constantzinápolyban, és Ameddschi Efendi Mártz. 30-kán Ibrahim Basának főszállására mentek, olly tzelből, hogy ez utóbbival közöljék a' Chatti Scherifet, melly szerint a' Sultán, az Egyiptomi Basát Syriának négy Pasalikjával, úgymint Sz. Jean d' Acrei, Damaskusi, Aleppoi, és Tripolisival, minden ezekhez tartozó részekkel együtt megajándékozza. Varennes Ur oda vala útasítva, hogy Ali Basát többi kívánlajairól való lemondásra bírja reá. Az alkudozások négy napig tartottak. Ibrahim végre lemondott Diarbekről, és Alaya, 's Lefkeli kerületről, de az Adanai és Orfai Kerületekről való kérdést feltartotta magának, úgymint, mellyet majd Alexandriában veend fontolóra. Azonközben Varennes Urnak kívánságára, a' Kis Ázsiából való kitakarodásban megegyezett. Viszsa vonulásának Apr. 10-kén kell véghez menni. A' Tevdschi hat, mint már jelentettük volt, Apr. 16-kán nagy szertartással közhírré tétetett. Ennélaz íróválnál fogva Mehmed Ali, most birtokában lévő Pasalikságokon kívül, egész Syriával megajándékoztatik.

Bukarestből Apr. 11-kén költ tudósításoknál fogva, még tsak két Osztály érkezett a' Hertzegségekbe, holott pedig az egész erő, 24,000 főre számittatik. Brestből, Toulonból, és

a' Tajo torkolatjából kiindult Frantzia hadihajók, Apr. 20-kán vagy 30-kán egyesültek Smyrnánál, a' Hugon Admirál által Kormányoztatott hajósereggel.

A' Király Nevenapja alkalmával kiosztogatott betsület rendel megajándékoztattak: Barthe Justitz Miniszter, Gróf d' Argout, Gvizot, Gr. Montalivet, Broglie, Thiers, és Humann Urak.

A' Deputátusok Kamarája Máj. 3-kán bévégezte az Elementaris tanításról való tanátskozását. Az említett javallat 249 szóval 7 ellen bévégeztetett. Az a' tzikkely sokáig vitattatott, melly a' Miniszteriumnak hatalmat ád arra, hogy a' Municipalis Tanáts által candidált tagokból válaszszon Oskolatantókat. Taillandier Ur az ellen az a' ki fogást tette, hogy a' Miniszterek sokkal meszszebb vagynak a' helytől, mint sem hogy a' Candidatusnak érdeméről ítéletet hozhatnának: ő tehát az javallotta, hogy a' kinevezés a' Praefectusokra bizattassék: Guizot Ur erre a' módosításra reá nem akart állani, azomban a' Kamara még is elfogadta. Azután egyenként vették fel a' tzikkelyeket, a' mellyek közzül a' 3 dik az határozza, hogy egy — 500, és kevesebb lakosokból álló közönség, Királyi Ordonnanz által, egy szomszed közönséggel egyesíthetetik. Barthe Ur (Pretör) is ebben a' véleményben volt, de Dupin Ur ellene mondott, az akarván megmutatni, hogy a' Közönségeknek — az önnállásban való kevélységek, nem tsak kimenthető, de még ditséretes is, a' mennyiben az igaz Hazafiság, amaz indulaton alapul, a' miről a' világ polgárjának (Cosmopolita) képzeletje sints.

PORTUGALLIA.
Angoly lapok, az Oportóból Apr. 22-kén vett tudósítások szerint

közlük, hogy a' Dom Pedro seregének egy része Monte de Covellot (Oportó éjszaki részén) szerentséntámadván meg, azt meg is hódította. A' következő napon a' Serrát megtámadó Miguelistáknak egy része nagyon közel lévén az — egy köszikla megé rejtekezett Angoly regementhez, attól (az Angoly reg.) részszerént megöltetett, részszerént elfogattatott. Ezek alatt a' város, a' lakosok nagy alkalmatlanságokra Villanovából szüntelen bombardiroztatott. Sartorius Admirális tsapatja Oportó eleibe érkezett, és a' hajóslegények azonnal megnyugtattak. Oportó még is szűkiben van az eleségnek, mert noha elég terhes hajók vagynak a' kikötőhelyben mégis kirakodni lehetetlen. Az Ország belsejéből egészen megszűntek a' fuvarozások.

A' Cronica Constitutional Apr. 22-kén ekképpen ír: A' Mártz. 24-ki ütközet után már két hét folyt le a' nélkül, hogy az ellenség legkisebhet is kezdett volna, alkalmasint azért, mivel Monte Covellot igyekeztek megerősíteni. Minekutánna Solignac Marschal, az ellenségnek fekvését megtudván; a' helyet meghatározá, mellyen a' megtámadás tartassék, Hertzeg Terceirának azonnal meghagyá, hogy Pacheco Oberster vezérlése alatt 600 legényel Monte Covello bévételén igyekezzék. Ő Felsőge 6 és 1/2 órákor Stabalis tisztjeivel együtt a' lineáig lovaglott, azt akarván kikémlenni, telyesíti e' Hertzeg Terceira kötelességét? a' 12 dik és 13 dik gyalogregement, egy Milicz regement és egy királyi szabadosokból álló osztály Monte Copellot óltalmazta; de nem solára bevévén a' tetőt, az, az ellenségtől oda hagyattatott. Megtámadás közben Xavier Oberster a' Királyné szabadosaitól és az 5-dik Caçadores regementből késértetvén, a' micinknek

segítségekre érkezett. Azon éjszaka az ellenség kárpótlani akarta a' veszteséget; azért is Monte de Seccát támadta meg, de sikertelenül. Reggeli 4 órákor az ellenség minden tüzeléssel fennhagyott; seregünk pedig visszahúzódván, egy részét Monte Covello mellett hagyá. 5 órákor reggel megerősödvén az ellenség, seregünknek a' tetőn maradott részét 4-szer támadta meg, de mindannyiszor visszaverettette. 27-en fogattattak el közőlök, kik között egy tiszt is találkozik. — Estveli 5 óra tájban ismét próbálta az ellenség szerentséjét, de mint eddig, úgy ekkor is haszontalan. 8 órákor ismét a' palotába tért Ő Felsőge, minekutánna Maga volt tanúja a' győzedelemnek. Veszteségünk 21 halottra 's 74 megsebesedettre megyen fel. Az ellenségnél a' halottaknak 's megsebesedetteknek számok mindössze 600 embert teszen. Sokan, kik tsak kúszószertve szolgáltak az ellenségnél, ismét visszatértek seregünkhöz.

(Albion.) Apr. 23 kán éjjel, a' midőn két hajó Foz Kastély számára eleséget akart a' szárazra szállítani, a' hajókra feltsapó hullám által elnyeletettek: az emberek közzül (mindössze 20-an valának) egy sem menekedhetett meg. Még mindég sok terhes hajó vesztel a' kikötőhelyben; a' nélkül, hogy kirakodhatnának. A' közelébb dühösködött szélvész alkalmával Dona Mária hajó egy vasmatkát elvesztett. A' városban az a' hír futamodott el, hogy a' Miguelisták éjszaki serege között egyenlenség uralkodik, és hogy 2 Regement a' Király zászlóját oda hagyta, 's a' Figueirai erdőbe vette magát. A' Kormány a' vesztelő intézeteket felfüggesztette, mellyeknek a' Tájóból jövő hajók eddig alá valának vetve.

(Lisbona Apr. 20-kán.) Don Sebastian Infant, Felsőges Nőjével

együtt, a' közelébbi Hetsfön Madrid-
ba visszaútazik. A' Portugalliai Királyi
hajóserég kiállításán éjjel nappal dol-
goznak, annyival inkább, mivel, mint
mondják, Sartorius Admirál, és, a'
Braganzai Hertzeg fenn forgott vil-
longásnak végeszakadt, és így a' ten-
geri tsala nem sokára újraismét elke-
zdődik. Dom Miguel tengeriereje,
még egy kis-ebb hajóval, melly eddig
csak szállítatásúl szolgált, 48 ágyúval
felkészítve, szaporittatni fog. A' Cho-
lera 14 nap óta kiütvén, még mindég
tart, noha nem olyan számosan hal-
nak benne, mint ez előtt. Itt is legin-
kább az alsó rendűeket lepi meg.

O portóból írják, hogy Marquis
Palmella, Dom Pedrótól, Faya-
li Hertzeggé, Gr. Funchal, Fun-
chali Marquissá, Gr. Alva, Santai
Marquissá, és D. Bernado de Sa
Nogueira, Pico do Celeiró Bá-
róvá nevezettek légyen kir.

BURKUS ORSZÁG.

A' Hálai Courier következően-
döket ír Antverpia felől: Ápr. 28-
kán délutáni 3 óra tájban a' haran-
gok 's tűzkiabálások rémitően jelenték
Krüger tzukszfabrikájának meggyu-
ladását. Azon sok gyuladható 's elö-
hatatlan tárgyak, mellyek a' fábriká-
ban vóltak, az említett épületnek el-
öltását megakadályoztatták; azért fő-
képpen csak azon igyekeztek, hogy a'
közellévő épületek mentve maradjanak.
A' ragadozó láng mindég jobban job-
ban emészté a' háromemeletes tzuksz-
frikát. Borzasztó füstoszlopok emel-
kedtek felfelé, mellyre a' fedél 's rövid
idő múlva a' padozatok is rettentő ro-
pogással omoltak össze. Ezen szempil-
lantatban tüzes essöként szóródtak szé-
lyel a' tsillámló szikrák, mellyeknek a'
szomszéd házakba való kapása nem ke-
vés félelmet okozott; de a' jóltévő es-

ső, 's tsendes idő megakadályozá a' to-
vábbi gyuladást. Reggeli 6 óráig min-
den veszedelem elhárítottatott, de az el-
togatás még Ápr. 30 kán is tartott.

(Hamburger Correspondent.) Re-
lin Ápr. 29-kén. Valóban már ideje,
hogy a' Lengyel szökevényeknek tsal-
jokat közelébbről tekintelbe végyük,
annyival inkább, mivel vezérjék An-
tonini Oberster, Lengyel Országból
Frantzia Ország felé vett útjában,
's később Frantzia Országból történt
kivándorlásakor, Német Országban a'
lázzadást kedvellésnek nyilvánvaló je-
leit adta. Minő összefüggésben légyen
az akkor, a' má-val, hitelesen be-
akarjuk bizonyítani, valamint azt is,
hogy Antonini, Besansonból sze-
kadatlanul feltartotta Német Országot
az egybenkötetést: mert több Burkus
Jobbágyok kaptak tőle (Antoninótól) le-
veleket mindazáltal a' nélkül, hogy el-
olvasták volna, az illető Tisztviselő-
kezekbe szolgáltattak. De bezzeg! Bur-
kus Országban a' dudva nem szokott
virágozni! A' Badeni Nagy Hertzeg-
ségben is kaptak hasonló leveleket, —
a' többek között a' Rastatti Udvari
Törvényszéki Táblabíróhoz vala egy
— Besansonban Mártz. 13-kán 1830-
ben költ, Antonini Oberstertől alá-
írott következő foglalatú levél in-
tézve: „Még eddig nem írhattam, mi-
vel még most érkeztem ide, hol min-
dent kiakarok tapogatni. Párisban is
napig mulattam, 's valóban meg nem
bánom, hogy ott vóltam, Lafayette
Generállal mindennap beszéltem, a' mit
ő mondott, imé, veled közlöm. A' Fran-
tziák átaljában, mivel a' Lengyel Nem-
zeten nem segítvén, azt elhagyták ves-
ni, a' Miniszteriumot, és a' Királyi
széket fel akarják dönteni, de még is
magok bele nem fognak, hanem Né-
met Országra függesztik szemeiket. Mi
megleszszük, a' mit tehetünk, minde-

rendel szoros barátságot igyekszünk kötni, mellynek tsak józan gondolkozás módja vagon. Minden igaz férjfiút nagy enthusiasmus lelkesít: azok, kik itt a' Kormány nevében uralkodnak, minden alkalommal a' nép szavára hajtanak. Ne gondoljátok kedves Barátim, 's derék Németek, hogy mi itt bé vagonk zárva, és mintegy megkötve: mi nem hagyunk békét az idevaló Kormánynak, 's mind untalan szorgalmaztatjuk: lehessék egy Lengyel sereget felállítani, 's a' dolgot, hiszem, annyira visszük, hogy ezt kieszközölhetjük. Egyébiránt arról semmit sem tudunk, mi történik nálatok, mit lehet reménylenünk, azért is kérlek Barátom, értesíts mindenről, és írdál gyakrabban."

— Ez az Antonini Oberster tehát most feje a' Frantzia Országból elszökött Lengyeleknek, 's éppen akkor vándorlott ki, midőn Frankfurthban Német Ország elfajzott fiai, a' Németzsabadságot tévedésből, égetésen, és gyilkoláson akarák építeni. De még nyilvánvalóbb tanúi a' szökevények álnokságának, azok a' Proclamatziók, melyeket ők, részszerint Frantzia Országban maradt társainak, részszerint más felé, hol visszshangra, és téteményes részvételre számot tarthattak, szélyelküldözének. Egy Proclamatzióban a' többek között ezt olvashatni: „Sietünk, Német Ország szabadságát őltalmazni, — sietünk, mert kötelességünkben áll, sietünk, mert szívünk, mert lelkiesméretünk szölyítanak fel: de emlékezzetek meg hazámfiái, hogy kötelességünket két úton teljesíthetjük, hogy annak hétöltésében, roskadt Hazánknek utolsó reménye tsillámlik, és hogy a' szívnek sügallását elkelletik nyomni, ha egyébiránt tzelunkhoz kívánunk jutni: légyetek annakokáért békével, várjátok végét a' tsatának Frantzia Országban, várjátok, hogy más úton se-

githessetek, ha majd eljön az idő, — szerentsétlen Hazánkön. Mi örökké bujdosók maradunk, mi a' Lengyeleket egyesítő Comitével szüntelen egybekötetésben leszünk, 's Dvernicki tselekedeteinkről időszerint értesítettni fog. Isten áldjon meg viszónlátásig! Ha talán Frantzia Országban javunkra nem történék változás, ha talán rajtatok, vagy Hazánkön akarnák megboszsztolni, hogy mi Német Országba, a' Szabadságért való küzdés végett Frantzia Országból kiköltöztünk, — akkor Barátim kövessetek, — bennünk mindenkor őszinte testvérekre fogtok találni!" Ebből tökéletesen lehet látni, — mitzelből vándorlottak a' Lengyelek Német Országba.

NÉMET ORSZÁG.

Vürtembergiai — Veltzheim nevű Kerületben különös történet adta elő magát. Ugyan is a' közelgető Karok Gyűlésekre követet akarván a' lakosok választani, — a' két Metsch és Lang nevezetű Candidatusok közül egyiket sem választák, hanem tsak Ó Felségét — a' Királyt. Híjában terjesztette elő a' Fő Tisztviselő, és a' Választó Commiszsió, hogy a' Király nem lehet tagja a' Deputatusok Kamarájának, — ők kimondásokhoz erősen ragaszkodtak, azt adván okúl, hogy máshoz nints bizodalmok. A' törvények szerint ezen szavazásnak Diariumba kell felvétetnie, és mivel a' lakosok értesítetttek, hogy olly Fő személy nem lehet a' Candidatusok sorában, tehát harmad nap ismét öszvegyűltek, 's a' szó többsége szerint Lang Ur választatott Követnek. Egyébiránt, mivel nem választható személyre adott szavat is el kell a' törvény szerint fogadni, ha egyszer ahoz a' választók erősen ragaszkodnak, más részről pedig ugyan aza' törvény azt határozza, hogy az egy-

szer adott szavat, egy választó sem húzhatja vissza, tehát az a kérdés, vallyon az első szavazás úgy tekintesék e', mint meg nem történt, vagy pedig a' második maradjon e' erő nélkül?

SPANYOL ORSZÁG.

Don Carlos Infanta' Castiliai Tanács Praesidenséhez követezendő saját kezével írt Protestatziót küldött: „Mivel kettő közzül kell választanom, t. i. vagy szívem hajlandóságát követni, vagy a' Felső Király és Testvérem által kiadatott Decretumok eránt engedelmességet, és hódolást bizonyítani, — sajnálva ugyan, de még is kénytelen, — ama kötelességnek betöltésére határoztam el magamat, melly az Isteni gondviselés által elibem ki vagyon tűzve; — annál fogva minden olyan iróválnak ellene mondom, melly oda tzelez, hogy Engemet, 's maradékomat a' thronótól megfoszszon, — azjén Királysághoz való jussom megegyezik a' sarkalatos törvényekkel, mellyeket a' Város Procuratorai a' szerentsélen örökösödésbeli-háború után, helybenhagytak, 's Európának abbeli megegyezését is megnyerték, melly szerint a' Spanyol Korona örökké a' Bourbon Dynastiát illesse. Rérem, — iktattassa bé, ebbeli eredeti nyilatkozatásomat a' Kamara Cantzelláriájába, hogy szükség esetében a' Nemzeti Gyűlés előtt, törvényes iróválnál szolgálhasson.

SPANYOL AMERIKA.

Hiavannából Mártz. 29 röligen szomorú tudósítások érkeztek. A' Cholera szörnyű pusztításokat tett ebben a' Coloniában. Közönséges hírlapok szerint csak a' városban minden nap 500-zan felül halnak, de magános leveleknél fogva még annál is többen. Az idegeneknek meg van tiltva a' Városból

való kiköltözés. Úgy látszik, hogy a' fekete lakosság leginkább sínlódik a' betegségben. Egy földes Ur 200 rabjából közzül 50-et vesztett el. A' munkák egészen megszűntek. Shaler Amerikai Consul meghalt.

HELVÉTZIA.

Apr. 27-kén Hoffmayer Oberter felügyelése alatt, a' Lengyelek immár elfrendeltettek Helvétziában. A' Pruntruti Kerületbe 176, a' Delbergibe 108, a' Münsteribe 105, és a' Seignelegieribe 73 jutott, és így mindössze 462. A' négy fő kerületekben, ismét külön helységekbe osztattak el. A' Kormány ideig öröig magára vállalta tartásokat, naponként, a' mint fel vagyon számítva, 500 frankba kerülnek.

(Basel Máj. 4-kén.) Midőn tavaj egy fiatal idegent, egy városi polgáraz utszán poson vágott, mivel az, a' Rebelliseknek jelét, sipkáján a' nélkül, hogy maga is tudott volna valamit felölle, hordotta, ezen a' tsekély esetén olyan mohon kaptak a' radicalis lapok, hogy nem győzték a' Baseli polgárokat átkozni, és fenyegetni. Mennyivel inkább tehetik azt most, mikor egy idegenen illy borzasztó tselekedetet követtek el. Falkenstein, Argau paltanyús Kapitány 5 gyermeknek atya, dolgai végett egy idő őrta Baselen tartózkodott, a' midőn valami mesterséges konyha készület megnézésére, 16 esztendőös fijával, és bizonyos Rleder nevű kőműves legénnyel a' szomszéd faluba rándúla. Történelből a' házi Ur éppen nem lévén otthon, Alschvyl jószágába útazott, Falkenstein Ur tehát oda ment utánna, s véle, szerentsére találkozáván, sokáig beszélgetett, a' nélkül, hogy a' több jelenlévő vendégekre ügyeltek volna. Beszélgetés után a' nevezett házi Ur

eltávozott, 's mikor Falkenstein Ur szinte Bas elba viszsza akarna térni, a' sokaság hirtelen reá rohant, Spionnak nevezte, 's mindenféle fajtalan szókkal illette, tsupán azon okból, mivel bajuszt, 's köpenyege szélén kivarrott Oroszlánfőt hordott: végre földre terítették, lábbal tapkodták, nála lévő papírosaitól, órájától, pénztől megfosztották, köpenyegét darabokra szaggatták, 's nem vólt kínzásnak olyan neme, mellyet rajta el ne követtek volna. Az első ájulásból felserkénvén, a' gazda álszurással fenyegette, azután egy külön szobába hurtzolták, újra megmolozták, félbajuszsát lenyírták, 's így öszveronsoltatva az ablakon kiakarták vetni, hanem ettől még is esdeklő fiának jajgatásai, letartóztaták. Ezen borzasztó bánásmód a' szenvendőnek agyvelejét megrázkodtatta, hallásától megfosztotta, 's meljét úgy megrongálta, hogy még máig is vert köp. Ha ez egy Baseli polgáron történt volna, előre tudjuk, hogy baját semmi úton sem kereshetné, mert hiszen az oda való polgári törvény maga törült el abbeli keresetet, melly az egész Város ellen intéztetett, vagy valaha intéztethetik valamelly egyes polgár által, annyival kevésbé reménylhet tehát igazságot egy idegen — szerentsétlen vándor, kit a' polgárok öszvesen, (mert a' mint később értettük, Falkenstein Ur Bas elba vitetvén, ott az egész lakosság reá tódult) nem pedig valamelly egyes Tisztviselőnek meghagyásából, kinoztak.

NAGY BRITANNIA.

Máj. 2-kán Vestminster több részeiben, a' ház és ablak adóra nézve sok kereskedők, és mesteremberek öszvegültek, 's azt határozták, hogy az említett két nemű adót ezentúl nem fizetik. A' Commiszszariusok, és Trödlerék kinyilatkoztatták, hogy ők semmi

féle olyan portékát venni, vagy árúlni nem fognak, melly az ablak és házadót fizetni nem akaróké, — sőt sokan eb-beli feltételeket bóltjok felibe már ki is szegezték.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Poson, Május 15 kán. Az utóbbi Országos Közgyűlésben elhatározott Izenet-módosítása felett tartott tanátskozá-sok, az Ő Felségehez küldendő deák Felírás, és az Ország Gyűlési Követek napdíját illető tzikkely javaslataival együtt, a' Karoknak f. h. 10 kén tartott Kerületi ülésében bevégeztetének; mellyeknek öszves szerkezetjek minckutánna az ugyan az nap tartatott 44 ik Országos Közgyűlés elebe terjesztetek, az, hosszabb vitatások után néhány kitételekben megigazítatván, a' Fő Rk-hez általküldetett, holott az felolvastatván, köz leírásra útasítottott. A' 13-kán tsupán a' Fő Rk részéről tartatott 45-ik Országos Közgyűlésben, az Izenet tanátskozás alávétetek, 's elmellőzvéen azonban magát a' tárgyat illető 's majd a' viszon izenetben közönségesen megemlítendő tsekélyebb észrevételeket, idő kíméllés tekintetiből, a' magyar Felírás javaslata tsaknem szóról szóra meghagyattatott; a' deákra nézve mindazáltal, nagyobb világosság okáért, némelly változások javaltattak; ez alatt a' Rk, Kerületi üléseikben a' 4-ik, 5-ik 's 6-ik földhasználati tzikkely szerkezetésével foglalatoskodának.

Kolo'svárott e. e. Mártz. 51-re viradólag kiütött rémitő égés által (melly 16 házat tett lángok prédáiává) kárvalott szegényebb sorsú szerentsétlen elégettek számára még az nap 500 forintból álló segedelmet nyújtottak a' kereskedők, a' Ns. város orátora Schitz Jósef és helybeli kereskedők Vikol Simon és Zacharias Kristóf Urak buzdító felszóllításaikra, a' mu'sikai itten fejlődő szorgalom Társaság az az

napi mu'sikai akadémia jövedelméből 345 forintokat, Kolo'svár minden rendű lakosi nem késtek a' szerentsétlenek felsegállítására kész segedelem kezeket nyújtani; úgy annyira, hogy kevés idő alatt ezen tzelra 5000 v. t. forintok egybegyűlve voltak. Melly kegyes adakozásból gyűlt summa azok között osztatott ki, kik a' tűz által tsak nem mindenekből kipusztultak, úgy hogy magokat ön erejeből jobb állapokra tenni tehetetlenek voltak. E' szerént az elkárosodott szerentsétlenek közül némelyik 1200, más 900, más 600 forintokat is kapott segedelemül. Ezenel hálás köszönet minden rendű kegyes Jóltévőknek, kik szerentsétlen em-

bertársaikat az eleséstől felmenteni késtek voltak. Minden jó érzésű ember barát örömeire említani kívánjuk, hogy egyik a' szerentsétlen elégettek közül — egy sok gyermekek atya — eléget hajléka építésére a' piatzon gerendákat kívánván vásárolni, midőn a' Halotaszegi szegény paraszt megértette, melly szerentsétlen károsodott alkudja két ezer gerendáját, azokat fele árron oda adta, midőn gerendáját a' szegény messter ember telkéhez vitte, a' hamla lévő házat, sok apró gyermekeket meglátta, kijelentette, hogy semmi pénztel nem venne, ha neki is adója fizetésére a' kívánt fele árra elkerülhetetlen szüksége nem lenne.

FELSZÓLLÍTÁS ÉS KÉRÉS.

A' Cholerában elhunyt Nagy Tiszteletű Márton István Urnak, mint a' Pápai Reform. Collegium egyik jeles Alapítottjának 's 41 esztendeig volt érdemes Professorának emléket közelébb lakó háláadatos Tanítványi 's Tisztelői, egy, azon Oskolában felállittandó 's a' felejthetetlen Tanítónak nevérol nevezendő Professori Katedrára teendő Fundationak megalapításával kívánván örökösíteni, — minekutánna ezen Tzelra már tsak a' Mezőföldi Egyházi Vidékben is több mint 4,000 V. forint öszveszedetett volna, és ez által reményleni lehetne, hogy más hasonló háláadatosok' segedelmeknek hozzá járulásával, ezen, egyedül az Erdemnek tiszteletére és a' Köz Jónak előmozdítására intézett Igyekezet ohajtott Tzelját elérendi, — ezennel bizodalmasan felszöllítanak minden távolabb lakó Márton tanítványokat és azt Tisztelőket is, hogy háláadatos adakozásaikkal Öket ezen Köz Jónak eszközlésében, annál is inkább, minthogy úgy is minden Tudományos Intézeteik tsak az illy Köz Jó' barátinak segedelem által állhatnak fenn, — elő segélleni, — 's Adományait Pesten T. Várady István Táblai Ügyvédő, — Posonyban T. Bertha Sándor Táblai Ügyvédő, — Gyöngkőn T. Mányoki Jó'sef Tábla Biró és Fiskalis, — Halason pedig T. Péter Ferentz Tábla Biró Urakhoz küldeni méltóztassanak, — bizonyossá téven mindeneket a' felől, hogy az adott és adandó pénzekről annak idejében közönséges és nyilván való Számadást fognak adni.

A' mai postával küldjük Thuróczi Vármege mappáját a' Tescheni, Varasdi, Zágrábi, és Zsolnai tsmókban a' szokott mód szerént petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)